

การประเมินโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

An Evaluation Project for Developing the Teacher Quality by Using
the Process of Coaching & Mentoring System: Suphanburi
Primary Educational Service Area Office 1

มาเรียม นิลพันธุ์¹, วรรณภา แสงวัฒนะกุล²

Maream Nillapun, Wanna Saengwattanakul

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ 2) ประเมินกระบวนการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน วิทยากรและวิธีการนำเสนอ วัสดุ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตร 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบ ในการวัดความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมมองเป็นฐาน 2) แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติทดสอบที (t - test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ในการอบรมของผู้เข้าร่วมโครงการกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนการอบรม
2. ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อวิทยากรและการบรรยายอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการอยู่ในระดับมาก
3. ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และครูผู้เข้าร่วมโครงการ คือ ระยะเวลาในการจัดอบรมมีน้อย ครูบางคนไม่เข้าใจขั้นตอนการสอนโดยใช้สมมองเป็นฐาน (BBL) อย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถนำแนวคิดและวิธีการไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ครูมีภาระงานมาก ทำให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมมองเป็นฐาน (BBL) ยังไม่ได้ผลเท่าที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมมองเป็นฐาน (BBL) เหมาะสมสำหรับสอนนักเรียนจำนวนน้อยต่อกลุ่ม แต่ในสภาพความเป็นจริงมีนักเรียนมากเกินไป รวมทั้งโรงเรียนขาดงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ และซื้ออุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนได้ครบทุกชิ้นและทุกสาระวิชา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักวิชาการศึกษาด้านอนุบาลพิเศษ สำนักงานเลขาธิการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of evaluation project for developing teachers quality by using the process of coaching & mentoring system of Suphanburi primary educational service area office I were, 1) to evaluate the overall results of raising teachers' quality project in learning achievement part, 2) to evaluate the overall processes of raising teachers' quality project in learning activities, lectures, the approaches for presentation, materials, assessment and curriculum management, 3) to study problems and obstacles for operating processes of raising teachers' quality project. The collected data from 100 participants in evaluation project for developing the teachers quality by using the process of coaching & mentoring system. The research instruments were pre-test and posttest in brain based learning, 2) the three questionnaires to evaluate the process of development, problems and obstacles. The data were analyzed by frequency, percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis

The research of results found that:

1. The achievement from training of the participants in the process of coaching & mentoring system before and after training had different statistically significant at .05 level and after training had higher than one.

2. The participants were highly satisfied toward training in high level, when considered in each facet found that the participants of training were highly satisfied toward curriculum, the trainers and presentation were highest level, and had satisfied toward curriculum management at high level.

3. The problems, obstacles and suggestions of development project teachers quality system, the administrators, the supervisors and the participants were time for training was too short, some teachers did not truly understand the process of BBL teaching. Teachers' workload was problem for BBL teaching. The teaching and learning using BBL suitable for teaching few students per group but in fact, there are too many students. Schools lack of budgets for renovation and purchased the appropriate equipment to handle the course. Media training did not complete all the subjects. Some teachers could to apply the concepts and methods used in teaching it.

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการศึกษาควรมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์มีความรอบรู้ ทันต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการศึกษายังเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ นอกเหนือจากทรัพยากร แรงงาน และทุน ซึ่งถือได้ว่าการศึกษาคือปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่สังคมและประเทศชาติ นอกจากนั้น การศึกษายังเป็นการถ่ายทอดวิชาความรู้ ปูทางฝังความมี

คุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นหลัง ตลอดจนการศึกษายังเป็นการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนการเสริมสร้างและรักชาติวัฒนธรรม อันดีงามให้คงอยู่ตลอดไป (รสรินทร์ อมรรัตน์, 2545) นอกจากนี้ ชนิดา รักษ์พลเมือง (2532) ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็นกลไกหรือวิถีทาง อันมีประสิทธิภาพอันหนึ่งที่จะทำให้บรรลุจุดหมาย (Ends) แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามเป้าหมายของประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเห็นโดยทั่วไปว่าการพัฒนาคนจำเป็นต้องมีการศึกษา และการศึกษาคือ "บันได"

ไปสู่ความสำเร็จทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวม ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์”

รัฐบาลโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต โดยให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาครูตามสมรรถนะให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีคุณภาพ คุณธรรม ในปีงบประมาณ 2556 จึงได้จัดโครงการพัฒนาครูที่เน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนในบริบทที่หลากหลายของลักษณะและขนาดของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching และให้เป็นไปตามความต้องการจำเป็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ประสานสถาบันอุดมศึกษาเพื่อร่วมเป็นคู่พัฒนา การจัดพัฒนาให้เน้นรูปแบบการพัฒนาฐานโรงเรียนในขณะปฏิบัติการสอน (On the Job Training) และให้มีระบบสนับสนุนในรูปแบบการ Coaching และ Mentoring โดยให้เน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้าน Literacy, Numeracy และ Reasoning Ability ตามระดับชั้น ควบคู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามแนวทางของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการออกแบบ จัดทำ และพัฒนาหลักสูตร สื่อ และวิธีการพัฒนาครู ให้ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเหมาะสมกับระดับชั้นที่สอน แล้วจึงประเมินสมรรถนะก่อนการพัฒนา แล้วดำเนินการพัฒนาครูตามหลักสูตร โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการพัฒนาไม่น้อยกว่า 5 วันดังนี้ (1) กิจกรรม Classroom เน้นด้านเนื้อหาและกระบวนการรวมทั้งการฝึกปฏิบัติ 2 วัน (2) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ สถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง พร้อมฝึกให้ครูทำ Action Research (วิจัยในชั้นเรียน) และจะต้องมีกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ออกแบบ จัดทำ และพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะความรู้ตามเนื้อหารายกลุ่มสาระการ

เรียนรู้คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ แบบ BBL กิจกรรมการพัฒนาครู ออกแบบสื่อในการฝึกอบรมวิธีการและกิจกรรมการฝึกอบรมของครูรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีทักษะพื้นฐานด้าน Literacy, Numeracy และ Reasoning Ability พร้อมกับจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน คือ Learning to Question, Learning to Search, Learning to Construct, Learning to Communicate and Learning to Serve จัดให้มีทดสอบ ประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม และจัดทำรายงานผลคะแนนรายบุคคลของครูตลอดจนดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของครู ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบว่าในการจัดโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการออกแบบ จัดทำ และพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งสื่อและวิธีการพัฒนาครู ตลอดจนการจัดโครงการฯ มีความเหมาะสมในด้านการกระบวนการดำเนินโครงการหรือไม่ เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการดำเนินโครงการในอนาคตต่อไป

โดยการดำเนินโครงการต่างๆ นั้นจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการ เพราะการประเมินโครงการเป็นกลไกสำคัญในการที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศในการตัดสินใจหรือตัดสินใจคุณค่าของการดำเนินงานโครงการต่างๆ ในส่วนของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบก็เช่นเดียวกัน ซึ่งการประเมินโครงการจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบว่าโครงการนี้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และมีความเหมาะสมหรือไม่ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงเนื้อหาสาระ โครงสร้างของหลักสูตร ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังสามารถนำผลจากการศึกษาไปแก้ไขและ

ป้องกันปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการจัดโครงการฝึกอบรมในลักษณะนี้ในครั้งต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ

2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน วิทยากรและวิธีการนำเสนอ วัสดุ/อุปกรณ์

ประกอบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตร

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ

ขอบเขตของการประเมิน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยมุ่งประเมินผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินโครงการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านต่างๆ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตการประเมินและตัวชี้วัดโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านต่างๆ

ประเมินผลเกี่ยวกับ	รายละเอียด	ตัวชี้วัด
1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ	1. ผลทดสอบ Pre - test และ Post - test 2. ความสามารถในการจัดทำ Action Research (วิจัยในชั้นเรียน) 3. ความรู้ความเข้าใจและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ	- กิจกรรมการเรียนการสอน - วิทยากรและวิธีการนำเสนอ - วัสดุ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน - การวัดและประเมินผล - การบริหารจัดการโครงการ	1. พึงพอใจต่อหลักสูตร 2. ความพึงพอใจต่อวิทยากรและวิธีการนำเสนอ 3. ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหลักสูตร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	- ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ	- ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ขอบเขตประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบ Pre - test และ Post - test ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ จำนวน 100 คน ซึ่งจะทำการทดสอบ Pre - test ในวันแรกของการอบรม และเก็บแบบทดสอบกลับคืนทุกฉบับ และทำการทดสอบ Post - test ในวันสุดท้ายของการอบรม และเก็บแบบทดสอบกลับคืนทุกฉบับ

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการดำเนิน

โครงการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ จำนวน 100 คน และเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 100 ฉบับ

วิธีดำเนินการประเมิน

1. ประเภทของเครื่องมือการประเมินครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบ Pre-test และ Post-test ในการวัดความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน (Pre - test) จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบความรู้หลังเรียน (Post - test) ในการวัดความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choice)

1.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน จำนวน 3 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการและปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วยคำถามประเมินความพึงพอใจ 3 ด้านคือ 1) หลักสูตร 2) วิทยากรและวิธีการนำเสนอ 3) การบริหารจัดการหลักสูตร 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบตรวจสอบรายการ 2) ความพึงพอใจต่อโครงการเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ และ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เป็นข้อคำถามปลายเปิด

ฉบับที่ 2 แบบประเมินผลการพัฒนาครูตามสมรรถนะ (สำหรับครู) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือ สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งโครงการ (อบรม 2 วัน/นิเทศ ติดตาม 3 ครั้ง) มีความเหมาะสมความสามารถจัดการเรียนรู้/การวิจัยชั้นเรียนตามเนื้อหาที่อบรม ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ และข้อคำถามปลายเปิด

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการพัฒนาครู (สำหรับสัมภาษณ์ ผอ.กลุ่มนิเทศ และ ผอ./รองผอ.เขตพื้นที่) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจน มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้รับการอบรม และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงหรือไม่ มีความเหมาะสมหรือไม่ กระบวนการดำเนินงานมีความพร้อม และเหมาะสมหรือไม่ กระบวนการพัฒนา

ส่งเสริมให้ครูฝึกปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน กระบวนการนิเทศ และติดตามประเมินผล มีความเหมาะสมหรือไม่ จุดเด่น/จุดด้อยในการดำเนินโครงการคืออะไร ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินโครงการนี้คืออะไร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการในครั้งต่อไป

ซึ่งแบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ เมื่อสร้างเสร็จแล้วผู้ประเมินนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในด้านความครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหาในประเด็นและสาระสำคัญตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัดรวมทั้งความเหมาะสมของสำนวนภาษา หลังจากนั้นจึงนำมาข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์พร้อมนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์

2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่จัดเตรียมไว้ให้สำหรับการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เข้าร่วมโครงการ จัดเตรียมให้เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อทดสอบ Pre - test และ Post - test และกำหนดหมายเลขของแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบ

2.2.2 ทำการทดสอบ Pre - test ในวันแรกของการอบรม และเก็บแบบสอบถามคืนทุกฉบับ

2.2.3 ทำการทดสอบ Post - test ในวันสุดท้ายของการอบรม และเก็บแบบสอบถามคืนทุกฉบับ

2.2.4 ตรวจให้คะแนน Pre - test และ Post - test ตามเฉลยที่ให้ไว้ ทำให้ได้คะแนนสอบก่อนการเข้าร่วมโครงการ (Pre) และคะแนนสอบหลังการเข้าร่วมโครงการ (Post)

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินกระบวนการดำเนินโครงการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผู้ประเมินแจกแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมโครงการทุกท่านทราบถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินและประโยชน์ที่ได้รับจากการตอบแบบประเมินในครั้งนี้ ตลอดจนวิธีการ

ตอบแบบประเมิน และแจ้งระยะเวลาในการส่งแบบประเมินกลับคืนด้วย โดยผู้ประเมินให้ผู้เข้าร่วมโครงการตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อด้าน 1) หลักสูตร 2) วิทยากรและวิธีการนำเสนอ 3) การบริหารจัดการหลักสูตร 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ ผู้ประเมินให้ผู้เข้าร่วมโครงการตอบเมื่อสิ้นสุดโครงการฝึกอบรมทันที โดยผู้ประเมินรับแบบประเมินในแต่ละส่วนคืนด้วยตนเอง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินผลการพัฒนาครู และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ และรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ประเมินแจกแบบประเมินการพัฒนาครู และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ และรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยตนเองพร้อมชี้แจงให้คณะกรรมการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการทุกท่านซึ่งเป็นผู้ประเมินทราบถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินและประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินในครั้งนี้ ตลอดจนวิธีการประเมิน และเก็บแบบประเมินกลับคืน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านต่างๆ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) หลังจากได้รับแบบประเมินแล้ว ผู้ประเมินนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

3.1 การทดสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ โดยใช้สถิติทดสอบ t (t - test for Dependent Samples) และการรายงานผลการพัฒนารายบุคคล

3.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านต่างๆ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของ

เบสท์ (Best, 1981 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) มาใช้ในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์แบบประเมินการพัฒนาครู โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานประเมินค่า 3 ระดับ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981 อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) มาใช้ในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายความว่า มีความเหมาะสมน้อย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการประเมิน

1. ผลสัมฤทธิ์ในการอบรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของผู้เข้าร่วมโครงการกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ในการอบรมหลังจากการเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ และก่อนเข้าร่วมโครงการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอบรม เรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ

ผลสัมฤทธิ์	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D	t	Sig.
ก่อนเข้าร่วมโครงการ	100	40	24.14	3.71	11.43*	.000
หลังเข้าร่วมโครงการ	100	40	29.48	4.09		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การประเมินหลังการอบรมให้ความรู้ ในด้านความพึงพอใจต่อของหลักสูตร วิทยากรและการบรรยาย และการบริหารจัดการโครงการ โดยผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D.=.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D.=.35) ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อวิทยากรและการบรรยาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D.=.42) และผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, S.D.=.53)

นอกจากนี้ผู้เข้ารับการอบรมยังได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการอบรม เพิ่มเติม ได้แก่ ควรเพิ่มระยะเวลาในการอบรม ควรมีสื่อการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมีการอบรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ทุกสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้น มีหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และควรให้ครูทุกคนได้เข้ามาอบรม

3. การประเมินหลักสูตรหลังการพัฒนา เกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือ สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งโครงการ (อบรม 2 วัน/นิเทศ ติดตาม 3 ครั้ง) มีความเหมาะสม ความสามารถการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ สพร. กำหนด การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ สพร. กำหนด พบว่า

3.1 ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในการพัฒนา พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D.=.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร คู่มือ สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$, S.D.=.68) สามารถจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่อบรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D.=.59) สามารถจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่อบรม ทำให้สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ สพร. กำหนดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D.=.55) และสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ สพร. กำหนดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$, S.D.=.48)

3.2 ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ที่ได้รับการอบรมความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) และได้ติดตามครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ผู้เข้าโครงการเห็นว่า คุณภาพของการดำเนินการนิเทศติดตามในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 2.64$, S.D.=.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลยุทธ์ แนวทาง วิธีการ รูปแบบ ระบบการ Coaching and Mentoring ที่สามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน มีความเหมาะสม มีระดับคุณภาพมากที่สุด ($\bar{x} = 2.79$, S.D.=.42) รองลงมาได้แก่ รายงานผลการ Coaching & Mentoring เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 2.71$, S.D.=.46) แผนการ Coaching and Mentoring มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 2.56$, S.D.=.36) และเครื่องมือประกอบการ Coaching & Mentoring มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 2.51$, S.D.=.42) มีระดับคุณภาพมากที่สุด

3.3 ครู ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ที่เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ทำให้ครูมีการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ นักเรียน มีความสุขต่อการเรียนมากขึ้น นักเรียนเกิดความคิด

สร้างสรรค์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนา ผู้เรียน เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งทำให้นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ ในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

4. ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และครูผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่ากระบวนการพัฒนาครูในกระบวนการ Coaching & Mentoring ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) มีความเหมาะสม มีการให้ความรู้และมีการติดตามผลการจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามการให้ความช่วยเหลือ มีแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้สามารถนำไปทำผลงานวิชาการได้ แต่เห็นว่า ระยะเวลาในการจัดอบรมมีน้อย ครูบางคนไม่เข้าใจขั้นตอนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) อย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถนำแนวคิดและวิธีการไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ครูมีภาระงานมาก ทำให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ยังไม่ได้ผลเท่าที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เหมาะสมสำหรับสอนนักเรียนจำนวนน้อยต่อกลุ่ม แต่ในสภาพความเป็นจริงมีนักเรียนมากเกินไป รวมทั้งโรงเรียนขาดงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่และสื่ออุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนได้ครบทุกชั้นและทุกสาระวิชา

อภิปรายผล

1. การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการพัฒนาครูในกระบวนการ Coaching & Mentoring ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ครั้งนี้นอกจากการจัดอบรมให้ความรู้แล้ว ยังมีกระบวนการนิเทศ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติการสอน (On the Job Training) เป็นการฝึกอบรมในงานสามารถช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สูงขึ้น อีกทั้งเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สนับสนุนและ

ส่งเสริมให้ครูทุกคนการจัดการเรียนการสอน แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ซึ่งสอดคล้องกับ ดาราวรรณ สุวรรณขง (2540) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความคิดเห็นของนายทหารสัญญาบัตรเหล่าสารบรรณที่มีต่อการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าสารบรรณ โดยประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความสัมฤทธิ์ผลของโครงการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าสารบรรณ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการ ผลการวิจัยพบว่า การจัดฝึกอบรมหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ทุกประการ ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ นายทหารสารบรรณในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้พัฒนาภาวะผู้นำอีกด้วย โดยผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าหลังผ่านการฝึกอบรมแล้ว ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเมื่อก่อนเข้าฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน วิทยากรและวิธีการนำเสนอ วัสดุ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตร

2.1 ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน มีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูตามสมรรถนะให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีคุณภาพคุณธรรม สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามระดับชั้น บริบท และขนาดที่หลากหลายของโรงเรียน และความต้องการจำเป็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ซึ่งเป็นโครงการที่สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นของบุคลากรทางการศึกษาต่างๆ อีกทั้งยังเป็นโครงการที่ช่วยให้บุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองและเป็นโอกาสในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาที่ดี

2.2 ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับยุทธนา พันธมี (2552) ได้ ประเมินผลโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัย

ราชภัฏกำแพงเพชร พบว่าผู้ร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจร้อยละ 100 มีความพึงพอใจของต่อการเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 98.30 สามารถนำความรู้ไปใช้ ร้อยละ 100

2.3 ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ เพราะครูจะได้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบใหม่ และครูยังได้มีการพัฒนาตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับ ดาราวรรณ สุวรรณชฎ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความคิดเห็นของนายทหารสัญญาบัตรเหล่าสารบรรณที่มีต่อการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าสารบรรณ พบว่าการจัดฝึกอบรมหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ทุกประการ ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ นายทหารสารบรรณในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้พัฒนาภาวะผู้นำอีกด้วย

3. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องต่างๆ ดังนี้ ระยะเวลาในการจัดอบรมมีน้อย ครูบางคนไม่เข้าใจขั้นตอนการสอนอย่างแท้จริง ครูมีภาระงานมาก บางครั้งทำไม่ได้ดีที่ควร ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เหมาะสมสำหรับสอนนักเรียนจำนวนน้อยต่อกลุ่ม แต่ในสภาพความเป็นจริงมีนักเรียนมากเกินไป สื่อในการอบรมไม่ครบทุกชั้น ทุกสาระวิชา โรงเรียนขาดงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ และสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ครูบางคนไม่สามารถนำแนวคิดและวิธีการไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อุบลวรรณ โตวยพร (2555) ได้รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมนาฏศิลป์แก่ครู-อาจารย์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่าผลการดำเนิน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่ผู้เข้าร่วมโครงการมีจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถรับได้ทั้งหมด

เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ ผู้เข้ารับการอบรมต้องการให้ เพิ่มระยะเวลา และต้องการให้จัดในเดือนเมษายน เพราะเป็นช่วงโรงเรียนปิดเทอม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1. หลังการเข้าร่วมโครงการผู้เข้าอบรมมีความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งมีข้อเสนอให้มีการจัดอบรมอีก ดังนั้นควรมีการขยายผลโครงการนี้กับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเหล่านี้โดยขยายให้ครอบคลุมครูที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการ
2. ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ที่เข้าร่วมโครงการเป็น mentoring and coaching ควรเป็นผู้บริหารของโรงเรียนที่ครูที่เข้าร่วมโครงการปฏิบัติงานอยู่และเป็นศึกษานิเทศก์ที่มีการนิเทศก์อยู่เดิม
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดโครงการนี้อีกและควรจัดให้มีการ mentoring and coaching จากผู้นิเทศภายนอก หรือให้ครูสามารถเลือกผู้นิเทศได้ตามความต้องการ หรือให้มีการ Coaching & Mentoring ในลักษณะของการนิเทศแบบผสมผสานเทคโนโลยี จาก social network เช่น tango line facebook skype
4. ในการจัดโครงการนี้ต่อไปควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการจัดอบรม และมีการขยายช่วงเวลาการนิเทศ mentoring and coaching ให้มากขึ้น
5. กระบวนการพัฒนาครูในกระบวนการ Coaching & Mentoring เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานมีความเหมาะสมมากทำให้สามารถออกแบบรูปแบบการ Coaching & Mentoring ได้ ทำให้ผู้นิเทศมั่นใจขึ้น ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดโครงการนี้อีกโดยเฉพาะกับกลุ่มผู้บริหารและศึกษานิเทศก์
6. ผู้นิเทศก์ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับพื้นที่ควรมีแนวทางการนิเทศในลักษณะเดียวกัน
7. ผู้นิเทศก์ควรพัฒนารูปแบบ แนวทางกลยุทธ์ วิธีการ mentoring and coaching เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ให้เหมาะกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2532). *การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับสำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- दाराररण सुररणชฏ. (2540). *ความคิดเห็นของนายทหารสัญญาบัตรเหล่าสารบรรณที่มีต่อการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยสารบรรณ กองบัญชาการทหารสูงสุด*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภิญโญ สาร. (2524). *การลงทุนเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ยุทธนา พันธุ์มี.(2552). *การประเมินผลโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สรินทร์ อมรัตน์. (2545). *การประเมินผลหลักสูตรวิชาสื่อสารการกีฬา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 7 นครปฐม :คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุบลวรรณ โตอวยพร. (2555). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการอบรมนาฏศิลป์แก่ครู- อาจารย์ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิจิตร อาวะกุล. (2540). *การฝึกอบรม*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.